

# Pogoda

**W** Dolomitach, podobnie jak w Tatrach, pogoda jest bardzo zmienna. Z doświadczeń wielu osób wynika, że ta najkorzystniejsza najczęściej bywa w sierpniu, gdyż wtedy jest najmniej opadów i burz oraz występuje sporo słonecznych dni. Nie przypadkowo w sierpniu przypada włoski szczyt urlopowy - oni wiedzą, kiedy wyjechać na wakacje, aby mieć udany wypoczynek.

Pogoda w Dolomitach.....	str. 1
Słowniczek podstawowych słów związanych z pogodą.....	str. 3

## Pogoda w Dolomitach

### Zachmurzenie i opady

Pogoda typowa dla Dolomitów, to ranki z błękitnym niebem i stopniowo pojawiające się w ciągu dnia chmury, zahaczające o wierzchołki gór. Około południa mogą tworzyć się chmury burzowe, z których czasem pada deszcz i powstają wyładowania atmosferyczne. Często wieczorem rozpogadza się i przed zachodem słońca niebo znów jest czyste. W dni, kiedy rano na niebie zaczynają pojawiać się chmurki, które szybko rosną do rozmiarów burzowych cumulonimbusów, bywa słaba widoczność i przejrzystość powietrza, a czasami zamglenie utrzymujące się w wyższych partiach gór. Wniosek z powyższego jest tylko jeden - warto wstawać jak najwcześniej, aby móc przejść przy sprzyjającej pogodzie jak najdłuższy odcinek ferraty, a szczególnie ten prowadzący na dużych wysokościach czy o znacznych trudnościach.

Nam zdarzało się wstawać nawet o 5 rano, aby móc z powodzeniem przechodzić te najtrudniejsze ferraty. Zresztą jak się okazywało, większość turystów w Dolomitach wychodzi bardzo wcześnie na trasy, bo oprócz pogody, ważne jest znalezienie się na ferracie przed innymi, aby uchronić się przed spadającymi kamieniami, zrzucanymi przez mniej ostrożnych wędrowców.

### Mgły

Analogicznie jak w Tatrach, często występują po południu, szczególnie na dużych wysokościach. Wyjątkiem są tu masywy położone bliżej morza (np. Schiara) oraz Dolomity Brenta, gdzie mgły często tworzą się od samego rana i już ok. godz. 9.00 widoki mogą być częściowo przysłonięte.

### Burze

Najczęściej pojawiają się po południu, ale czasami też przechodzą w nocy. Podczas wędrówki graniami i na dużych wysokościach należy być szczególnie wyczulonym na szybko rosnące chmury burzowe. Na wysokościach ponad 2500 m wyładowaniom atmosferycznym towarzyszy często intensywny opad gradu lub śniegu, a także nagłe ochłodzenie temperatury do ok. 0 °C.

### Temperatura

**W** dolinach przy pięknej pogodzie jest upalnie, ale już na wysokości 1500 - 2000 m, czyli takiej, gdzie można dojechać samochodem, bywa chłodniej, a rankiem wręcz zimno. Powyżej 2000 m w nocy temperatura może spaść do 0 °C. Na wysokości ponad 2500 m, nawet przy dobrej pogodzie, zazwyczaj wieje wiatr i jest chłodno (temperatury ok. 10 - 15 °C), a przy załamaniu pogody bywa, że temperatura jest ujemna i pada śnieg. W Dolomitach temperatury na odpowiednich wysokościach są zbliżone do tych, jakie bywają latem w Tatrach.

## **Promieniowanie UV**

Szczególnie intensywne na wysokości ponad 2500 m n.p.m. – należy stosować kremy z wysokim filtrem oraz nosić okulary przeciwsłoneczne.

## **Informacje o aktualnej pogodzie**

Na temat aktualnej pogody można dowiedzieć się w każdym schronisku górskim czy informacji turystycznej w większych miejscowościach. Prognozy są też wywieszane przy stacjach kolejek linowych (zarówno dolnych, jak i górnych). Niestety są to czasami informacje napisane po włosku, więc warto znać kilka podstawowych słów w tym języku.

## **Linki do stron z aktualnymi informacjami o pogodzie**

Prognoza pogody dla Dolomitów wschodnich i zachodnich:

[http://www.arpa.veneto.it/previsioni/it/html/meteo\\_dolomiti.php](http://www.arpa.veneto.it/previsioni/it/html/meteo_dolomiti.php)

Prognoza pogody dla Dolomitów Brenta i rejonu jez. Garda:

[http://www.meteotrentino.it/bollettini/today/generale\\_en.aspx](http://www.meteotrentino.it/bollettini/today/generale_en.aspx)

## Słowniczek podstawowych słów związanych z pogodą

### Pojęcia i zwroty meteo:

**il tempo** - *pogoda*  
**il sole** - *słońce*  
**la pioggia** - *deszcz*  
**il rovescio** - *ulewa*  
**la neve** - *śnieg*  
**la grandine** - *grad*  
**le precipitazioni** - *opady atmosferyczne*  
**il vento** - *wiatr*  
**il temporale** - *burza*  
**la nuvola** - *chmura*  
**la nebbia** - *mgła*  
**la depressione** - *niż*  
**l'alta pressione** - *wyż; wysokie ciśnienie*  
**si rasserena** - *rozpogadza się*  
**lampeggia** - *błyska*  
**tuona** - *grzmi*  
**piove** - *pada deszcz; spadnie deszcz*  
**nevica** - *pada śnieg; spadnie śnieg*  
**il cielo è nuvoloso** - *niebo jest zachmurzone*  
**il tempo cambierà** - *pogoda się zmieni*  
**ci saranno rovesci e temporali** - *będą opady i burze*  
**la pressione è alta/bassa** - *ciśnienie jest wysokie/niskie*  
**il tempo migliora** - *pogoda się poprawia*  
**il tempo è bello** - *pogoda jest ładna*

### Określenia pogody:

**bello** - *piękny, ładny*  
**brutto** - *brzydki, pochmurny*  
**freddo** - *zimny*  
**caldo** - *gorący*  
**debole** - *słaby*  
**forte** - *silny*  
**sereno** - *pogodny*  
**soleggiato** - *słoneczny*  
**asciutto** - *suchy*  
**poco** - *mało*  
**variabile** - *zmienny*  
**moderato** - *umiarkowany*

### Pory dnia:

**oggi** - *dziś*  
**domani** - *jutro*  
**il giorno** - *dzień*  
**di giorno** - *w dzień*  
**durante la giornata** - *w ciągu dnia*  
**la mattina; di mattina** - *rano; rankiem*  
**il mezzogiorno** - *południe*  
**di pomeriggio** - *po południu*  
**la sera** - *wieczór*  
**la notte; di notte** - *noc; w nocy*  
**la mezzanotte** - *północ*  
**più tardi** - *później*

### Prawdopodobieństwo wystąpienia zjawiska meteo:

**probabilità precipitazioni** - *prawdop. wystąpienia opadów*  
**probabilità temporali** - *prawdop. wystąpienia burz*  
**molto basso** - *bardzo niski*  
**basso** - *niski*  
**medio** - *średni*  
**alto** - *wysoki*

### Dni tygodnia:

**la settimana** - *tydzień*  
**lunedì** - *poniedziałek*  
**martedì** - *wtorek*  
**mercoledì** - *środa*  
**giovedì** - *czwartek*  
**venerdì** - *piątek*  
**sabato** - *sobota*  
**domenica** - *niedziela*